

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Кафедра політології, соціології і культурології
Кафедра суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету мистецтва

 Соколова А.В.

«16» жовтня 2019 року

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	<u>014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (Музичне мистецтво)</u>
Назва освітньої програми	<u>Музичне мистецтво в закладах освіти</u>
Рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський)</u>
Цикл дисциплін	<u>Гуманітарної та соціально-економічної підготовки</u>
Шифр за навчальним планом	<u>1.1.1.2</u>

Політично-правові студії (Здоров'я людини і інклюзивна освіта)

Загальна кількість годин –**90**
з них аудиторних **30**

кредитів **3**
поза аудиторних –**60**

Курс і семестр вивчення 3 курс, 5 семестр

Харків - 2019 рік

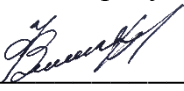
Силабус розроблений на підставі навчальної програми «Політично-правові студії», затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол № 6 від «29» серпня 2019 року

Розробники силабусу: к. соц. н., ст. викладач кафедри політології, соціології і культурології ХНПУ імені Г.С. Сковороди
Стрельнікова Олена Олександрівна

к.юрид.н., доцент, завідувач кафедри суспільно-правових дисциплін і менеджменту освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди Олійник Олександр Миколайович

Силабус затверджений на засіданні кафедри теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя

Протокол № 3 від «24» вересня 2019 року

В.о. завідувача кафедри Фомін В.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету мистецтв

Протокол № 2 від «08» жовтня 2019 року

Голова Васильєва О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Інформація про викладача навчальної дисципліни:

№ з/п	П.І.Б. викладача кафедри	Посада	Науковий ступінь	Вчене звання	Наукові інтереси	Навчальний корпус (адреса), № кабінету	Контактна інформація № телефону E-mail
1.	Стрельнікова О.О.	ст. викладач	канд. соціологічних наук	—	добродійна діяльність; суспільні рухи; інклюзивне суспільство; громадянське суспільство; сучасні соціологічні теорії	пров. Фанінський, 3в, каб. 214	(057) 701-04-64 elenastrelnikova85@gmail.com
2.	Олійник О.М.	завідувач, доцент	кандидат юридичних наук	доцент	Історія трудового права України; Конституційне право України; Права людини; Історія України	вул.Алчевських, 6.29, ауд.304	тел.: 057-700-48-01 kaf-law@hnpu.edu.ua

2. Політика навчальної дисципліни

Для успішного вивчення програмного матеріалу необхідним для здобувачів вищої освіти є:

- відвідування усіх лекцій і семінарсько-практичних занять курсу;
- інформування викладача заздалегідь про відсутність за поважних причин на заняттях, а в разі хвороби надання довідки;
- самостійне вивчення матеріалу пропущеного заняття;
- регулярний перегляд лекційного матеріалу, вивчення наданого викладачем переліку літератури з можливим використанням також іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих;

-систематичне та регулярне виконання наданих викладачем завдань до лекційних та семінарсько-практичних занять, у будь-якому випадку дотримання усіх строків визначених для виконання усіх видів самостійних робіт, передбачених курсом (при невчасному виконанні наданих викладачем завдань бали знижуються);

- дотримання положення про академічну доброчесність ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

URL:

<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf> (виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману);

- активна участь у навчальному процесі, конструктивна підтримка зворотного зв'язку на всіх заняттях;

- встановлення взаємин між викладачем та іншими студентами на основі співробітництва та взаєморозуміння;

- обов'язкова участь у контрольних заходах поточного, модульного, підсумкового контролю;

- уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих

- накопичення у процесі вивчення курсу не нижче ніж 60 балів (у випадку отримання меншої кількості балів здобувач вважається неуспішним і може бути відрахованим відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)». URL:

http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protsets_HNPU_2016.pdf).

3. Пререквізити та постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити (Prerequisite). Викладання навчальної дисципліни «Політично-правові студії» передбачає наявність середньої освіти, тобто оволодіння систематизованими знаннями про природу, людину, суспільство, культуру, які відображають об'єктивну картину світу.

Засвоєння презентованої дисципліни полегшують такі курси: «Україна: історія і сучасні реалії» (шифр за навчальним планом 1.1), «Основи економічної теорії» (шифр за навчальним планом 1.3), «Педагогіка» (шифр за навчальним планом 1.16), «Психологія» (шифр за навчальним планом 1.17), що викладаються для здобувачів освітнього рівня «бакалавр» на першому та другому курсах.

Постреквізитом (Postrequisite) навчальної дисципліни є курси: «Філософія» (шифр за навчальним планом 1.4), крім того, усі предмети, які використовують результати навчання, отримані за допомогою даної дисципліни.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Політико-правові студії» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців з галузі знань 01 – Освітаспеціальності 014 Середня освіта (Здоров'я людини). Дана дисципліна входить до переліку навчальних дисциплін за вибором університету для забезпечення формування загальних компетентностей випускників ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає накопичення необхідного обсягу знань та формування відповідних умінь для орієнтації студентів у сучасних соціально-політичних реаліях, формування правової культури та здійснення свідомого соціально-політичного вибору.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування у студентів певного рівня соціологічного та політичного мислення, що передбачає розуміння особливостей та специфіки соціологічної та політичної науки, їх ролі в пізнанні соціально-політичної реальності та розв'язанні суспільно-політичних проблем а також формування у студентів глибоких знань щодо сутності та динаміки соціально-політичних процесів як в Україні, так і в світовому просторі; формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері права, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також ознайомлення студентів з цілісним комплексом знань про сутність держави й права, їх функції, систему органів управління державою, систему галузей права і систему законодавства України; висвітлення основних понять і принципів окремих галузей права – конституційного, цивільного, сімейного, кримінального і трудового; прищеплення студентам навичок користування законодавчими актами

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Засвоєння студентами основних термінів соціологічної та політичної науки, сутності соціальних та політичних явищ, інститутів, процесів; вивчення особливостей суспільства як складної системи соціально-культурних зв'язків та відносин; вивчення особливостей сучасних суспільно-політичних реалій; формування комплексу знань про державу й право, їх функції, систему органів управління державою, систему галузей права і систему законодавства; розвиток навичок орієнтування в сучасному законодавстві й співвідношення його положень з реальним станом правопорядку в країні; вироблення вміння застосовувати нормативно-правові акти на практиці в професійній діяльності, а також для вирішення життєвих ситуацій; розвиток законослухняної особистості студентів

**Програмні результати навчання за дисципліною
«Політично-правові студії»**

Сформовані компетентності	Результати навчання за дисципліною	Методи оцінювання	Методи навчання
<p>ІКЗдатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в сфері освіти зі здоров'я людини, що передбачає застосування теорій та методів валеології, психолого-педагогічних, медико-біологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації здоров'язбережувального освітнього процесу в початковій та основній (базовій) середній школі.</p> <p>ЗК1знання основних теорій, концепцій, які формують теорію здоров'язбереження та впровадження інклюзивної освіти; вміння відстоювати власні наукові погляди, щодо ідей здоров'язбережувальних технологій та інклюзивного навчання.</p> <p>ЗК2знання і дотримання набутих моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній педагогічній діяльності, які впливають на процес формування та мотивацію здорового способу життя та спілкування з дітьми з особливостями психофізичного розвитку та їх батьками.</p> <p>ЗК3знання власних</p>	<p>ПРН 1основи чинного законодавства України про соціальний захист, про освіту, міжнародні документи з питань навчання і виховання дітей; знання соціально-правових основ законодавства України освіти в галузі здоров'язбереження;</p> <p>ПРН 3вміти аналізувати статистичні дані в наукових джерелах щодо стану здоров'я населення; критично аналізувати навчальну і науково-популярну літературу; теорію і практику інклюзивних процесів;</p> <p>ПРН 6сучасні досягнення науки та практики в галузі педагогіки здоров'я та інклюзивної освіти;</p> <p>ПРН 17датність володіти навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача, застосовувати інформаційні технології для розв'язання практичних завдань у галузі професійної діяльності; володіти інформаційними технологіями в загальній, спеціальній та інклюзивній освіті;</p> <p>ПРН 21датність застосовувати знання про ведення ділової документації у</p>	<p>усне опитування, письмовий контроль, практична перевірка</p>	<p>лекції, семінари, робота з літературою, письмові роботи</p>

<p>функціональних обов'язків; уміння дотримуватись норм загальнолюдського і професійного корекційно-педагогічного етикету; здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність, гуманність під час освітньої та професійно-корекційної діяльності; досвід відповідального і сумлінного ставлення до виконання своїх професійних обов'язків</p> <p>ЗК9уміння вести наукову бесіду та дискусію українською та англійською мовою на належному фаховому рівні, презентувати результати наукових досліджень в усній та письмовій формі, організувати та проводити уроки.</p> <p>ФК 13знання соціально-правових основ законодавства України освіти в галузі здоров'язбереження; здатність застосовувати законодавчі нормативно-правові документи та програмно-методичні матеріали щодо навчання, виховання, соціального захисту дітей з різним рівнем здоров'я</p>	<p>закладах загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням;</p> <p>ПРН 29здатність реалізовувати принципи деонтології, застосовувати їх на практиці, усвідомлювати педагогічні, психологічні та соціальні наслідки у сфері професійної діяльності;</p> <p>ПРН 32здатність дотримуватись правових засад у педагогічній роботі і законодавства України в галузі загальної та інклюзивної освіти;</p> <p>ПРН 33здатність організувати роботу відповідно до вимог охорони праці; здатність використовувати професійно-орієнтовані знання під час взаємодії з органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту;</p> <p>ПРН 44здатність створювати і підтримувати психологічно безпечне освітнє середовище;</p>	
--	---	--

6. Зміст навчальної дисципліни

Розподіл годин /тем за видами занять

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма

	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1. Політологія і соціологія								
Змістовний модуль 1. Політологія і соціологія								
Тема 1.1. Політологія та соціологія в структурі суспільних наук.	6	2		4	6	2		4
Тема 1.2. Основні етапи історичного розвитку соціологічної думки	4			4	6			6
Тема 1.3. Суспільство як об'єкт соціологічного аналізу	6	2		4	6			6
Тема 1.4. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії	6	2	2	2	7		2	5
Тема 1.5. Методика та техніка соціологічного дослідження	6		2	4	5			5
Тема 1.6. Історія розвитку світової та української політичної думки	6		2	4	6			6
Тема 1.7. Політична влада	6		2	4	7		2	5
Тема 1.8. Політична система суспільства	8	2	2	4	7	2		5
Тема 1.9. Громадянське суспільство. Становлення громадянського суспільства в Україні	6		2	4	6			6
Тема 1.10. Міжнародні відносини і міжнародна політика	6			6	4			4
Разом за модулем 1	60	10	10	40	60	4	4	52
Модуль 2 Правознавство								
Змістовний модуль 2. Основні поняття теорії держави і права								
Тема 2.1. Поняття і ознаки держави	4	2	-	2	2	-	-	2
Тема 2.2. Основні поняття теорії права	6	2	2	2	6	2	2	2
Тема 2.3 Правовідносини: поняття, основні ознаки і види	2	-	-	2	4	-	-	4
Тема 2.4 Поняття, ознаки і види правопорушень	2	-	-	2	4	-	-	4
Разом за змістовним модулем 2	14	4	2	8	16	2	2	12
Змістовний модуль 3. Основи галузевого законодавства								
Тема 3.1. Основи Конституційного законодавства	4	2	-	2	4	-	-	4
Тема 3.2 Основи Цивільного законодавства	4	-	2	2	2	-	-	2
Тема 3.3. Основи Сімейного законодавства	2	-	-	2	4	-	-	4
Тема 3.4. Основи Трудового законодавства	2	-	-	2	2	-	-	2

Тема 3.5. Основи Кримінального законодавства	4	-	-	4	2	-	-	2
Разом за змістовним модулем 3	16	2	2	12	14	-	-	14
Разом за модулем 2	30	6	4	20	30	2	2	26
Разом	90	16	14	60	90	6	6	78

Тематичний план лекцій

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин	Форма проведення	Завдання для студентів до лекції
Модуль 1. Політологія і соціологія				
1.	Політологія та соціологія в структурі суспільних наук.	2	вступна	—
2.	Суспільство як об'єкт соціологічного аналізу	2	інформаційна, візуалізація	підготовка тлумачного словника до теми (суспільство, статус, роль, структура, група, спільнота, мобільність, стратифікація, особистість, соціальні інститути, соціальна динаміка, суспільні зміни)
3.	Спеціальні та галузеві соціологічні теорії	2	бесіда	підготувати питання до лекції для отримання додаткової інформації з теми
4.	Політична система суспільства	2	проблемна	підготовка опорного конспекту лекції для роботи на лекції
5.	Громадянське суспільство. Становлення громадянського суспільства в Україні	2	проблемна	підготовка опорного конспекту лекції для роботи на лекції
Модуль 2. Правознавство				
6.	Поняття і ознаки держави	2	оглядова	використовуючи навчальну літературу ознайомитись з історію виникнення держави і права. Знайти класифікація держав у залежності від їх форми.
7.	Основні поняття теорії права	2	традиційна	підготуватись до лекції використовуючи навчальну літературу та ознайомитись з

				поняттями, ознаками і видами соціальних норм. Ознайомитись з термінологією поняття закон і підзаконний акт.
8.	Основи Конституційного законодавства	2	традиційна	самостійно ознайомитись із законодавством про мови в Україні, розібрати матеріал відносно державної символіки України; з'ясувати повноваження центральних та місцевих органів виконавчої влади в Україні.

Тематичний план семінарських/практичних занять

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	Форма проведення	Завдання для студентів до заняття
Модуль 1. Політологія і соціологія				
1.	Спеціальні та галузеві соціологічні теорії	2	бесіда	Питання для обговорення: 1. Специфіка соціокультурних процесів в Україні. 2. Особливості соціалізації та інтеграції молоді у сучасне суспільство. 3. Вища освіта як соціальний інститут: проблеми реформування, тенденції розвитку. 4. Соціальні проблеми сучасної української сім'ї. 5. Україна у глобалізаційних процесах.
2.	Методика та техніка соціологічного дослідження	2	круглий стіл за результатами досліджень	Підготовка програми соціологічного дослідження; проведення пілотажного опитування на факультеті; аналіз даних та інтерпретація результатів. Орієнтовні теми: 1. Вільний час сучасної молоді 2. Проблеми девіантної поведінки в молодіжному середовищі 3. Вища освіта очима студента 4. Професійне самовизначення сучасної молоді 5. Участь молоді в житті університету/міста
3.	Історія розвитку світової та української політичної думки	2	бесіда	Питання для обговорення: 1. Політична думка Стародавнього світу та Середньовіччя 2. Особливості розвитку політичної науки Нової доби 3. Сучасна зарубіжна політична думка
4.	Політична влада	2	дискусія	Питання до дискусії:

				<p>1. Чому владні відносини існують у суспільстві</p> <p>2. У чому полягає відмінність між джерелами влади і яке це має значення для формування ставлення суспільства до існуючої політичної влади</p> <p>3. Політичне лідерство в сучасній Україні: проблеми та перспективи. Особливості лідерства в тоталітарному суспільстві.</p> <p>4. Політичні конфлікти в сучасному українському суспільстві.</p>
5.	Політична система суспільства	2	дискусія	<p>Питання до дискусії:</p> <p>1. Фактори стабільності політичної системи у сучасній Україні</p> <p>2. Демократія в сучасному світі. Розвиток демократії в Україні.</p> <p>3. Проблеми розвитку багатопартійної системи в Україні</p> <p>4. Особливості політичної соціалізації в сучасній Україні</p>
Модуль 2. Правознавство				
6.	Основні поняття теорії права	2	семінар-опитування	<p><i>Обговорення питань:</i></p> <p>1. Конституція України – основний закон держави і суспільства. Конституційний лад України, його принципи.</p> <p>2. Конституційна форма правління, державного устрою і державного режиму в Україні. Територіальний устрій в Україні.</p> <p>3. Система органів державної влади в Україні.</p> <p><i>2. Перевірка знання засвоєного матеріалу за</i></p>

				<i>допомогою тестів.</i>
7.	Основи Цивільного законодавства	2	семінар з елементами дискусії	<i>Дискусійне обговорення питань:</i> 1. Загальна характеристика цивільного права України. Цивільно-правові відносини та їх учасники. 2. Право власності та його конституційний захист. Майнові права громадян і юридичних осіб. 3. Поняття і характеристика договорів. 4. Поняття спадкування. 2. <i>Перевірка знання термінології:</i> немайнове право, купівля-продаж, майновий найм (оренда), позика, дарування, спадкування, заповіт

7. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл рейтингових балів за видами контролю

Поточне опитування та самостійна робота Модуль 1 Політологія і соціологія										Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50
4	4	5	6	5	5	5	6	5	5	

Поточне опитування та самостійна робота Модуль 2. Правознавство									
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					Сума
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	50
6	10	4	4	6	6	4	4	6	

Шкала виставлених оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	--	---

7.1 Види контролю:

Поточний контроль, модульний та підсумковий контроль.

7.2 Форми контролю:

залік

7.3 Критерії оцінювання знань студентів:

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100- бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”).

100-90 балів. Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

89-74 бали. Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

73-60 балів. В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

59-35 балів. Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

34-1 балів. Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

8. Самостійна робота

Модуль 1. Політологія і соціологія.

№ з/п	Назва теми/розділу	Форма роботи	Оціночні форми	Графік консультацій
1.	Політологія та соціологія в структурі суспільних наук.	робота літературою (конспект); контрольна робота	3 перевірка конспекту; оцінка контрольної	згідно розкладу
2.	Основні етапи історичного розвитку соціологічної думки	робота літературою (конспект); контрольна робота	3 перевірка конспекту; оцінка контрольної	згідно розкладу
3.	Суспільство як об'єкт соціологічного аналізу	робота літературою (конспект); контрольна робота	3 перевірка конспекту; оцінка контрольної	згідно розкладу
4.	Спеціальні та галузеві соціологічні теорії	робота літературою (конспект); контрольна робота	3 перевірка конспекту; оцінка контрольної	згідно розкладу
5.	Методика та техніка соціологічного дослідження	робота літературою (конспект); практичні завдання	3 перевірка конспекту; круглий стіл (результати роботи)	згідно розкладу
6.	Історія розвитку світової та української політичної думки	робота літературою (конспект); контрольна робота	3 перевірка конспекту; оцінка контрольної	згідно розкладу
7.	Політична влада	робота літературою (конспект); контрольна робота	3 перевірка конспекту; оцінка контрольної	згідно розкладу
8.	Політична система суспільства	робота літературою (конспект); письмова робота (есе)	3 перевірка конспекту; оцінка есе	згідно розкладу
9.	Громадянське суспільство. Становлення громадянського суспільства в Україні	робота літературою (конспект); контрольна робота	3 перевірка конспекту; оцінка контрольної	згідно розкладу

10.	Міжнародні відносини і міжнародна політика	робота з літературою (конспект); контрольна робота	перевірка конспекту; оцінка контрольної	згідно розкладу
-----	--	--	---	-----------------

Тематичний план самостійних робіт студентів

Модуль 1. Політологія і соціологія

Тема 1. Політологія та соціологія в структурі суспільних наук.

1. Предмет соціології. Структура соціологічного знання. Функції соціології.
2. Політика як теорія та соціальне явище. Предмет політології. закони, принципи та категорії політичної науки.
3. Теоретичні підходи до визначення політики: директивний, функціональний, комунікативний.
4. Структура політики. Елементи політики.

Тема 2. Основні етапи історичного розвитку соціологічної думки

1. Головні передумови виникнення соціології. Роль О. Конта та Г. Спенсера у формуванні нової науки.
2. Становлення та розвиток класичної соціології. Е. Дюркгейм, К. Маркс, М. Вебер та П. Сорокін – їх роль та внесок у розвиток соціології.
3. Основні напрями західної соціології ХХ століття: структурний функціоналізм, соціологія конфлікту, символічний інтеракціонізм.
4. Становлення і розвиток соціологічної думки в Україні.

Тема 3. Суспільство як об'єкт соціологічного аналізу

1. Суспільство: сутність, типи, тенденції розвитку. Еволюція уявлення про суспільство та теорії його походження. Основні соціологічні парадигми дослідження суспільства.
2. Соціальна структура суспільства: соціальні групи та соціальні інститути як основні елементи соціальної структури суспільства; соціальна стратифікація суспільства; соціальна динаміка та соціальна мобільність.
3. Характерні особливості сучасного суспільства.
4. Трансформація соціальної структури українського суспільства.

Тема 4. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії

Соціологія культури

1. Культура: поняття, елементи, функції. Форми культури.
2. Життєвий стиль. Стильова диференціація.
3. Соціокультурна динаміка.
4. Культурна глобалізація.
5. Особливості національної культури у контексті відродження українського соціуму.

Особистість в системі соціальних зв'язків. Соціалізація

1. Особистість як предмет соціологічного аналізу.
2. Теорії розвитку особистості.
3. Соціалізація як процес становлення і розвитку особистості.

1. Особистість у сучасному українському суспільстві.

Соціологія молоді

1. Визначення молоді як окремої соціально-демографічної групи: біологічні, психологічні, соціальні, культурні та інші параметри.
2. Молодіжна субкультура. Контркультура.
3. Основні проблеми визначення поняття “молодь” в сучасній соціології.
4. Особливості професійного самовизначення молоді.
5. Поняття молодіжної політики. Соціальне проектування в галузі державної молодіжної політики. Державна молодіжна політика в сучасній Україні.

Соціологія освіти

1. Освіта як соціальний інститут суспільства: функції, принципи, цілі.

Соціологія сім'ї

1. Сім'я як соціальний інститут. Сутність, структура та основні функції сім'ї.
2. Тенденції розвитку сучасної сім'ї.

Соціологія девіантної поведінки

1. Соціологія девіантної поведінки: об'єкт, предмет, сутність і зміст.
2. Теорії девіації (біологічні, психологічні, соціологічні, культурологічні).
3. Проблема аномії в соціологічних теоріях (Е. Дюркгейм, Р. Мертон)
4. Класифікація типів девіації за Р. Мертоном.
5. Соціальна діагностика девіантної поведінки. Шляхи подолання девіантної поведінки.

Соціологія релігії

1. Релігія як соціальний інститут.
2. Соціологічні теорії релігії.
3. Релігія і форми її організації.
4. Релігія і суспільство

Соціологія етнонаціональних відносин

1. Етносоціальні відносини в системі соціальних зв'язків.
2. Етнонаціональна структура суспільства: нація, національні та етнічні групи.
3. Етнонаціональний конфлікт як різновид соціального конфлікту.
4. Національне питання у сучасних контекстах

Соціологія глобалізації

1. Сутність і прояви глобальних проблем сучасності.
2. Політична глобалізація: сутність і прояви. Національна держава в умовах глобалізації.
3. Економічна глобалізація. Соціальні наслідки економічної глобалізації.
4. Культурна глобалізація. Модель сучасної культурної глобалізації. Суперечливий характер процесів культурної глобалізації
5. Україна у глобалізаційних процесах. Стратегічний вибір України: захист національних інтересів, безпека розвитку, конкурентоспроможність.

Тема 5. Методика та техніка соціологічного дослідження

1. Основні етапи організації та проведення соціологічного дослідження.
2. Загальна характеристика основних методів збору соціологічної інформації.
3. Аналіз даних, узагальнення та застосування результатів соціологічних досліджень до розв'язання сучасних соціальних проблем.

Тема 6. Історія розвитку світової та української політичної думки

1. Політичні ідеї епохи Відродження.
2. Політичні теорії епохи Просвітництва.
3. Політичні вчення кінця XVIII – початку XIX ст.

Тема 7. Політична влада

1. Сутність політичної влади, її структура і функції. Поняття ресурсів влади та їх типологія.
2. Теорії політичної влади.
3. Політичне панування та легітимність. Типи легітимності влади.
4. Політична еліта: сутність, типи та способи рекрутування.
5. Класичні та сучасні теорії еліт.
6. Сутність, природа та типологія лідерства.
7. Політичний конфлікт: сутність, типи та функції.
8. Шляхи розв'язання політичних конфліктів.

Тема 8. Політична система суспільства

1. Політична система як механізм влади, її структура та функції.
2. Сутність і типи сучасних політичних систем.
3. Природа і сутність держави: поняття, ознаки, функції та теорії походження.
4. Форми держави.
5. Типи держави: правова та соціальна держава.
6. Поняття, сутність і типологія політичних режимів.
7. Місце і роль політичних партій у політичній системі суспільства
8. Партії та партійні системи: поняття, типологія, функції.
9. Вибори та виборчі системи.
10. Особливості виборчої системи в Україні
11. Сутність та функції політичної ідеології в сучасному світі.
12. Основні політичні ідеології сучасності.
13. Ідеологічні орієнтації українського суспільства
14. Сутність, структура, типи, функції політичної культури
15. Політична соціалізація: підходи і визначення.
16. Політична культура як засіб модернізації суспільства
17. Демократія як спосіб організації суспільного життя: сутність, ознаки, форми.
18. Концепції демократії.

Тема 9. Громадянське суспільство. Становлення громадянського суспільства в Україні.

1. Громадянське суспільство: сутність, структурні елементи, фактори становлення і розвитку.
2. Громадські рухи та групи інтересів в політиці.
3. Особливості сучасних громадсько-політичних рухів в Україні.

Тема 10. Міжнародні відносини і міжнародна політика

1. Світовий політичний процес: поняття та напрямки дослідження.
2. Міжнародна і зовнішня політика: цілі, функції та засоби.
3. Сутність та структура міжнародних політичних відносин.
4. Україна в системі міжнародних політичних відносин.

Модуль 2. Правознавство
Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/розділу	Форми роботи	Оціночні форми	Графік консультацій
1.	Поняття і ознаки держави	Індивідуальна, групова	Усне опитування, перевірка конспекту за питаннями теми, виконання тестових завдань.	Вівторок 13.00-14.00 П'ятниця 13.00-14.00
2.	Основні поняття теорії права	Індивідуальна, групова	Усне опитування, письмове виконання завдань.	Вівторок 13.00-14.00 П'ятниця 13.00-14.00
3.	Правовідносини: поняття, основні ознаки і види	Індивідуальна, групова	Усне опитування, виконання ситуаційних завдань.	Вівторок 13.00-14.00 П'ятниця 13.00-14.00
4.	Поняття, ознаки і види правопорушень	Індивідуальна, групова	Усне опитування, план-конспектз категоріями теми заняття, виконання тестових завдань.	Вівторок 13.00-14.00 П'ятниця 13.00-14.00
5.	Основи Конституційного законодавства	Індивідуальна, групова	Опрацювання інформаційних джерел. Усне опитування, письмове виконання завдань.	Вівторок 13.00-14.00 П'ятниця 13.00-14.00
6.	Основи Цивільного законодавства	Індивідуальна, групова	Конспект виконаних завдань, опитування, виконання тестових завдань	Вівторок 13.00-14.00 П'ятниця 13.00-14.00
7.	Основи Сімейного законодавства	Індивідуальна, групова	Усне опитування, виконання ситуаційних завдань.	Вівторок 13.00-14.00 П'ятниця 13.00-14.00
8.	Основи Трудового законодавства	Індивідуальна, групова	Усне опитування, план-конспектз категоріями теми заняття, виконання тестових завдань.	Вівторок 13.00-14.00 П'ятниця 13.00-14.00
9.	Основи Кримінального законодавства	Індивідуальна, групова	Усне опитування, виконання ситуаційних завдань.	Вівторок 13.00-14.00 П'ятниця 13.00-14.00

Питання до заліку (Модуль 1. Політологія і соціологія)

1. Об'єкт, предмет, структура та функції соціології.
2. Становлення та розвиток класичної соціології. О. Конт як засновник соціології.
3. Західна соціологія ХХ століття: основні напрями, школи та проблеми.
4. Соціологічна думка в Україні: основні напрямки досліджень та перспективи розвитку.

5. Поняття суспільства.
6. Типи суспільств.
7. Соціальна структура суспільства.
8. Соціальний статус та соціальні ролі.
9. Соціальні інститути. Функції та дисфункції основних соціальних інститутів (сімейно-шлюбних, економічних, політичних, релігійних, освітніх).
10. Соціальна стратифікація суспільства. Типи стратифікаційних систем.
11. Соціальна динаміка та соціальна мобільність.
12. Типи соціальної мобільності.
13. Соціальна структура українського суспільства.
14. Культура: поняття, елементи, функції. Форми культури.
15. Життєвий стиль. Сильова диференціація.
16. Соціокультурна динаміка.
17. Культурна глобалізація.
18. Специфіка соціокультурних процесів в Україні
19. Культурні універсалиї. Структурні елементи культури.
20. Мова як елемент культури.
21. Сім'я як соціальний інститут.
22. Типи сім'ї.
23. Сутність сім'ї як малої групи.
24. Соціальні проблеми сім'ї та основні тенденції розвитку сучасної сім'ї.
25. Освіта як соціальний інститут суспільства: функції, принципи, цілі.
26. Загальносвітові тенденції розвитку сучасної освіти.
27. Освіта і соціалізація особистості.
28. Вища освіта як соціальний інститут: проблеми реформування, тенденції розвитку.
29. Релігія як соціальний інститут: сутність, функції, форми організації.
30. Тенденції розвитку релігії в сучасному суспільстві.
31. Особистість як предмет соціологічного аналізу.
32. Теорії розвитку особистості.
33. Соціалізація як процес становлення і розвитку особистості. Поняття ресоціалізації та десоціалізації.
34. Агенти соціалізації особистості.
35. Поняття девіантної поведінки. Теорії девіації.
36. Теорії аномії (Е. Дюркгейм та Р. Мертон).
37. Соціальний контроль девіантної поведінки.
38. Етносоціальні відносини в системі соціальних зв'язків.
39. Сутність та основні етапи проведення соціологічного дослідження.
40. Методи соціологічного дослідження.
41. Визначення молоді як окремої соціально-демографічної групи: біологічні, психологічні, соціальні, культурні та інші параметри.
42. Конфлікт як соціальне явище.
43. Генезис політології, її предмет, методи та функції.
44. Політичні вчення в Стародавній Греції.
45. Н.Макіавеллі як засновник політичної науки.
46. Політичні теорії Нового часу /Т.Гоббс, Дж.Локк/.
47. Політичні теорії епохи Просвітництва /Ш.Л.Монтеск'є, Ж.Ж. Руссо/.
48. Кирило-Мефодіївське товариство і його ідеї державно-політичного устрою суспільства.
49. Розвиток політичної думки в Україні в другій половині XIX ст.
50. Концепція "політичного класу" та теорія еліт Г.Моски і В.Парето.
51. Теорія "олігархізації" Р.Міхельса.
52. Концепція "форм панування" М.Вебера.
53. Політична думка XX століття.

54. Політика як соціальне явище: сутність, структура, функції.
55. Демократія як форма і спосіб організації суспільно-політичного життя.
56. Основні концепції демократії.
57. Політична влада як соціальний феномен: сутність, поняття, структура та типологія ресурсів влади.
58. Основні концепції політичної влади.
59. Політична система суспільства: поняття, структура, механізм функціонування.
60. Сутність і типи сучасних політичних систем /Г.Алмонд, Д.Істон, Т.Парсонс та ін./.
61. Природа і сутність держави, її функції та форми.
62. Правова держава. Конституція України про права та свободи громадян.
63. Соціальна держава, її принципи та функції. Проблеми соціальної політики в сучасній Україні.
64. Партія як політичний інститут: генезис, ознаки, функції.
65. Типологія сучасних політичних партій.
66. Поняття і типи партійних систем. Проблеми розвитку багатопартійної системи в Україні.
67. Основні типи виборчих систем: їх переваги та недоліки.
68. Особливості виборчої системи в Україні.
69. Поняття і основні компоненти політичного режиму.
70. Сутність і типологія демократичних режимів.
71. Основні риси і форми недемократичних режимів.
72. Посттоталітарна еволюція: напрямки і проблеми. Особливості політичного режиму в сучасній Україні.
73. Поняття, сутність і етапи політичної модернізації.
74. Громадянське суспільство: поняття, структура, передумови становлення.
75. Проблеми формування громадянського суспільства в сучасній Україні.
76. Громадські організації і рухи в сучасному суспільстві.
77. Сутність та функції політичної ідеології. Формування ідеологічних орієнтацій в сучасній Україні.
78. Консерватизм і неоконсерватизм.
79. Лібералізм і неолібералізм.
80. Соціал-демократія в сучасному світі.
81. Сутність, структура, типи політичної культури. Особливості формування політичної культури в сучасній Україні.
82. Політична соціалізація як політико-культурний процес. Особливості політичної соціалізації в сучасній Україні.
83. Місце і роль засобів масової інформації у політичному житті суспільства.
84. Сучасна політична еліта: концепції, типи, системи відбору (рекрутування).
85. Природа, соціальна сутність і типологія політичного лідерства.
86. Політичне лідерство в Україні: проблеми, тенденції.
87. Політичні конфлікти: сутність, типи, функції та проблеми врегулювання.
88. Політичне прогнозування: суть, типи, методи та напрямки.
89. Світовий політичний процес і тенденції його розвитку на початку ХХІ століття

Питання до заліку (Модуль 2. Правознавство)

1. Виникнення (походження) держави.
2. Поняття держави, основні ознаки і визначення держави.
3. Поняття форми держави.
4. Характеристика форм державного правління.
5. Характеристика форм державного устрою.
6. Види політичного (державного) режиму.
7. Поняття функцій держави.

8. Внутрішні і зовнішні функції держави в сучасних умовах.
9. Апарат держави, як система державних органів. Місце апарату в механізмі держави.
10. Поняття та основні принципи правової держави.
11. Поняття і види соціальних норм.
12. Соціальна цінність і функції правових норм.
13. Поняття, основні ознаки і визначення права.
14. Структура правових норм.
15. Поняття, види і структура правовідносин.
16. Форми (джерела) права.
17. Правотворення, як процес самоорганізації права.
18. Поняття закону і види законів.
19. Поняття і види підзаконних нормативно-правових актів.
20. Поняття системи права. Галузі права і правові інститути.
21. Загальна характеристика галузей права.
22. Поняття законності. Юридичні гарантії законності.
23. Правове мислення. Правова і правомірна поведінка: поняття і види.
24. Правопорушення: поняття, склад і види.
25. Юридична відповідальність: поняття, мета, види, підстави притягнення і звільнення.
26. Конституційне право – провідна галузь національного права України.
27. Загальні засади демократичного конституційного ладу України.
28. Народовладдя в Україні та форми його здійснення.
29. Види референдумів.
30. Виборче право та виборча система в Україні.
31. Громадянство України, як один з інститутів конституційного права.
32. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України, гарантії їх дотримання.
33. Загальна характеристика системи органів державної влади і місцевого самоврядування в Україні.
34. Верховна Рада України, як єдиний орган законодавчої влади в Україні.
35. Президент України – глава держави.
36. Кабінет Міністрів – Уряд України.
37. Центральні та місцеві органи виконавчої влади в Україні.
38. Судова влада в Україні.
39. Місцеве самоврядування в Україні.
40. Прокуратура. Конституційний статус Генерального прокурора України.
41. Загальна характеристика трудового права і законодавства.
42. Трудовий договір: поняття, сторони і зміст.
43. Порядок прийняття на роботу.
44. Загальні підстави припинення трудового договору.
45. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи працівника.
46. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
47. Робочий час і його види.
48. Поняття і види часу відпочинку.
49. Трудова дисципліна, як різновид дисципліни.
50. Дисциплінарна відповідальність.
51. Матеріальна відповідальність.

52. Індивідуальні і колективні трудові спори.
53. Право громадян на соціальний захист.
54. Види пенсій за законодавством України.
55. Загальна характеристика цивільного права.
56. Суб'єкти цивільно-правових відносин.
57. Об'єкти цивільно-правових відносин.
58. Здійснення цивільних прав, та виконання юридичних обов'язків.
59. Захист цивільних прав.
60. Поняття і форми власності в Україні.
61. Поняття і види цивільних договорів.
62. Поняття і підстави цивільно-правової відповідальності.
63. Спадкування за законом і за заповітом.
64. Поняття і система правових основ підприємницької діяльності.
65. Умови здійснення підприємництва.
66. Поняття і види суб'єктів підприємницької діяльності.
67. Організаційно-правові форми підприємництва.
68. Правове становище господарських об'єднань.
69. Правове регулювання біржової діяльності.
70. Види біржових угод.
71. Правовий статус фондової біржі.
72. Правові основи інвестиційної діяльності.
73. Правове регулювання банкрутства.
74. Розгляд цивільних спорів в судах та арбітражних судах.
75. Житлове право України: поняття і предмет правового регулювання.
76. Договір житлового найму: поняття, значення та відповідальність за його невиконання.
77. Шлюбно-сімейне право України: поняття і предмет правового регулювання.
78. Порядок одруження і припинення шлюбу. Шлюбний контракт.
79. Особисті і майнові права та обов'язки подружжя.
80. Особисті і майнові права та обов'язки батьків і дітей.
81. Опіка і піклування.
82. Загальна характеристика кодексу про адміністративні правопорушення.
83. Поняття адміністративного проступку.
84. Адміністративна відповідальність.
85. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності і види адміністративних стягнень.
86. Поняття, завдання та система кримінального права України.
87. Поняття, ознаки та класифікація злочинів.
88. Кримінальна відповідальність та склад злочину.
89. Обставини, які виключають суспільну небезпеку і протиправність діяння.
90. Види покарань за кримінальним законодавством.

9. Список основної та додаткової літератури

Модуль 1. Політологія і соціологія

9.1. Основна література

1. Лукашевич М.П. Соціологія. Загальний курс: Підручник / М.П. Лукашевич, М.В. Туленков. – К.: Каравела, 2004.
2. Основи демократії. Посібник за загальною редакцією А.Колодій. – К.: вид-во „Ай-Бі”, 2002. – 684 с.
3. Політологія / [За ред. А.Колодій]. – [2-ге вид.перероб. та доп.]. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. – 664 с.
4. Черниш Н.І. Соціологія: Курс лекцій / Н.І. Черниш. – Львів: Кальварія, 2002.
5. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П.П. Шляхтун. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 472 с

9.2 Додаткова література

1. Андерсен Б. Уявлені спільноти. Міркування щодо походження й поширення націоналізму. Переклад з англійської В. Морозова. К.: Критика., 2001.
2. Арон Р. Этапы развития социологической мысли / Р. Арон. – М., 1993.
3. Ашин Г. Элитология / Г. Ашин. – М.: МГИМО-Университет, 2005. – 542 с.
4. Бауман З. Глобализация. Последствия для человека и общества / З. Бауман. – М.: Весь Мир, 2004.
5. Бек Ульрих. Что такое глобализация? / У.Бек. – М.: Прогресс-Традиция, 2001, - 304 с.
6. Валерстайн І. Демократія, капіталізм і трансформація / І.Валерстайн // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2002. - №2.
7. Вебер М. Избранные произведения / М. Вебер. – М., 1990.
8. Гантінгтон С. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку. Переклад з англійської Н. Климчук. Л.: Кальварія., 2006.
9. Гараджа В.И. Социология религии / В.И. Гараджа. – М., 1996.
10. Гелнер Е. Нації та націоналізм. Переклад з англійської Г. Касьянова. К.: Таксон., 2003.
11. Гидденс Э. Социология / Э. Гидденс. – М., 1999.
12. Головатий Н.Ф. Социология молодежи: Курс лекцій / Н.Ф. Головатий. – К.: МАУП, 1999.
13. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ ст. Переклад з німецької А. Орган. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006.
14. Жиро Т. Политология / Т. Жиро; [Пер. с польск.]. – Х.: Гуманитарный Центр, 2006. – 428с.
15. Захарченко М.В. Історія соціології (від античності до початку ХХ століття) / М.В. Захарченко, О.І. Погорілий. – К., 1993.
16. Зборовский Г.Е. Социология образования / Г.Е. Зборовский. – Екатеринбург, 1993.
17. Капитонов Э.А. Социология XX века / Э.А. Капитонов. – Ростов-на-Дону, 1996.
18. Консерватизм: Антологія / [Упоряд. О Проценко, В.Лісовий]. – [2-ге вид.]. - К.: Смолоскип, 2008. – 788 с.
19. Култаєва М.Д. Соціологія глобалізації. Навчальний посібник / М.Д.Култаєва, І.Ф.Прокопенко, І.О.Радіонова, Г.В.Троцько / За головною редакцією Култаєвої М.Д. – Харків : ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, 2008. – 207 с.
20. Ланцов С.А. Политология: учебное пособие / С.А.Ланцов. - СПб.: Питер, 2011. - 536 с.
21. Лібералізм: Антологія. / [Упоряд.О.Проценко, В.Лісовий]. - [2-ге вид.]. - К.: Смолоскип, 2008. – 1128 с.
22. Націоналізм: Антологія / [Упоряд.О Проценко, В.Лісовий]. - [2-ге вид.]. - К.: Смолоскип, 2008. – 684с.
23. Общая социология: Учеб. пособие / Под общ. ред проф. А.Г. Эфендиева. – М., 2005.
24. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Курс лекцій / Н.В. Паніна.– К., 1996.

25. Піча В.М. Соціологія: загальний курс. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України / В.М. Піча. – К., 2000.
26. Потульницький В. Історія української політології / В. Потульницький. – К.: Либідь, 1992. – 192 с.
27. Соціологічна думка України: Навчальний посібник. / М.В. Захарченко, В.Ф. Бурлачук та ін. – К.1996.
28. Соціологія. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. / За ред. Городяненка В.Г. – К., 1999.
29. Соціологія: Підручник. 2-ге видання / За ред. В.М. Пічі. – Львів:Магнолія Плюс.-2005.-277с.
30. Сравнительная политика. Основные политические системы современного мира / [под общ.ред. В.С.Бакирова, Н.И.Сазонова]. – Х.: ХНУ имени В. Н. Каразина, 2005. –592 с.
31. Тьоніс Ф. Спільнота та суспільство. Переклад з німецької Н. Комарової та О. Погорілого. К.: Дух і літера., 2005.
32. Штомпка П. Соціологія. Аналіз сучасного суспільства / П.Штомпка; пер. с польск. С.М.Червонной. – М. : Логос, 2008. – 664 с.
33. Юрій М.Ф.Соціокультурний світ України. К.: Кондор., 2008.
34. Ядов В.А. Стратегія соціологічного дослідження. Описання, об'яснення, розуміння соціальної реальності / В.А. Ядов. – М., 1999. – 596 с.

Модуль 2. Правознавство

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. // Права людини: Міжнародні договори України. – К., 1992.
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16.12.1966 р. // Права людини: Міжнародні договори України. – К., 1992.
3. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // ВВР Української РСР. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
4. Постанова Верховної Ради УРСР «Про проголошення незалежності України» від 24 серпня 1991 р. // ВВР Української РСР. – 1991. – № 38. – Ст. 502.
5. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР, 1996, №30, ст.141.
6. Закон України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 р.// ВВР. – 2005. – № 2. – Ст. 44.
7. Закон України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 21 лютого 2014 р. // Голос України від 01.03.2014 – № 39, / Спецвипуск /.
8. Кодекс законів про працю від 10 грудня 1971 р. // ВВР УРСР від 17.12.1971 – 1971 р., / Додаток до №50/.
9. Кримінальний кодекс від 5 квітня 2001 р. // Голос України від 19.06.2001 – № 107.
10. Сімейний кодекс від 10 січня 2002 р. // Голос України від 26.02.2002 – № 38.
- 11.Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435 // ВВР України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
12. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436 // ВВР України. – 2003. – № 18, 19-20, 21-22. – Ст. 144.
13. Цивільно-процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. // Урядовий кур'єр від 14.07.2004 – № 130.
14. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // ВВР, 2005, №35-36, ст.446.
15. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. // Урядовий кур'єр від 06.06.2012 – № 99.

16. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18 лютого 1992 р. // Голос України від 27.03.1992.
17. Закон України від 21.05.1997 р. «Про місцеве самоврядування в Україні» // ВВР, 1997, №24, ст.170.
18. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану». // Урядовий кур'єр від 14.06.2000. – №107.
19. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 р. зі змінами // Голос України. – 2011. – №65. – 9 квітня.
20. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27 лютого 2014 р. // Голос України від 01.03.2014 – № 39, / Спецвипуск /.
21. Закон України «Про очищення влади» від 16 вересня 2014 р. // Голос України від 15.10.2014 – № 198.
22. Закон України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 р. // Голос України від 25.10.2014 – № 206

Основна література:

1. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: Навчальний посібник. / Р.В. Вереша. – Київ: «Алерта», 2018. – 360 с.
2. Правознавство: Підручник. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2008. – 505 с.
3. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. / О.Ф. Скакун – Харків: «Консум». – 2006. – 644 с.
4. Совгіря О.В. Конституційне право України. Повний курс: Навч. посібн. / О.В. Совгіря, Н.Г. Шукліна. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 544 с.
5. Харитонов Є.О. Цивільне та сімейне право: Навчальний посібник / Є.О. Харитонов. – К.: «Фенікс», 2018. – 598 с.

Додаткова література:

1. Актуальні проблеми кримінального права : навч. посіб. / В. М. Попович, П. А. Трачук, А. В. Андрушко, С. В. Логін. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 256 с.
2. Андрушко П.П., Стрижевська А.А. Злочини у сфері службової діяльності: кримінально-правова характеристика: Навчальний посібник. – К.: Юрисконсульт, 2006. – 342 с.
3. Галянтич М.К. Житлове право України: Навч. посіб. / М.К. Галянтич. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 528.
4. Депутат О.П., Коваленко І.В., Мужик І.С., Цивільна оборона. Навчальний посібник / За ред. Кашина П.І. - Львів, «П.П. Васильович К.І.», 2005-338 с.
5. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: Підручник / [П.І. Бодрова, С.В. Болдирев, В.О. Величко та ін.]; за ред. С.Г. Серьогіної. – Х.: Право, 2013. – 360 с.
6. Кваліфікація злочинів : Навчальний посібник / За ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. – К. : Істина, 2010. – 430 с.
7. Конституційне право України: Посібн. / [Ю.Г. Барабаш, Л.К. Байрачна, І.І. Дахова та ін.]; За заг. ред. Ю.Г. Барабаша. – Х.: Право, 2012. – 304 с.
8. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації : Навч. посіб. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 512 с.
9. Нове кримінальне законодавство та постанови Пленуму Верховного Суду України (2001–2007 р.р.) / [авт. наук.ст. та упоряд. В. В. Кузнецов]. – К. : Паливода А.В., 2007. – 220 с.
10. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: Підруч. / за заг. ред. В.Л. Федоренка. – К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. – 432 с.
11. Ромовська З.В. Українське цивільне право: Загальна частина. Академічний курс: Підручник. – К.: Атіка, 2005. – 560 с.

12. Семейное право Украины: Учебник / Под ред. Ю.С. Червоного. – Х.: ООО «Одиссей», 2004. – 520 с.
13. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. С.Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2008. – 1248 с.
14. Сирота И.М. Право социального обеспечения в Украине: Учебник. – Х.: «Одиссей», 2006. – 432 с.
15. Трудове право України. Академічний курс: Підручник / За ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Концерн «Видавничий Дім Ін Юре», 2006. – 544 с.
16. Шевченко Я.М. Цивільне право України. Академічний курс: Підручник: У 2-х т. – К.: Концерн «Видавничий Дім» «Ін Юре», 2005.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/> – Офіційне інтернет-представництво Президента України.
2. <http://portal.rada.gov.ua> – Верховна Рада України.
3. <http://www.kmu.gov.ua/> – Кабінет Міністрів України.
4. <http://www.rainbow.gov.ua/> – Рада національної безпеки і оборони України.
5. <http://www.uamission.org/> – Постійне представництво України при ООН.
6. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
7. <http://www.mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
8. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фондусоціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
9. <http://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
10. <http://www.liga.net/> – Інформаційно-пошукова правова система «ЛигаБизнесИнформ».
11. <http://base.safework.ru/iloenc>- Енциклопедія по охороне и безопасности труда МОТ.
12. <http://base.safework.ru/safework> - Библиотека безопасного труда МОТ.
13. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

10. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни / модуля

аудиторія, дошка, проектор